

Det kongelige barne-og likestillings-og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Vår dato
26.11.2012
Saksbehandler
Alf Bjarne Høyvik

Vår ref
Saksnr.: 09/555-48
Deres ref.

Arkivkode
F40 &00

HØRINGSUTTALELSE - ENDRINGER I BARNELOVEN - FORSLAG TIL LOVENDRINGER FOR Å GI BARN BEDRE BESKYTTELSE MOT VOLD OG OVERGREP

I. Innledning

Det vises til høringsbrev av 12.10.12 i anledning departementets forslag til endringer i barneloven. Forslaget er sendt ut på høring, og blant andre kommunene er bedt om å komme med innspill.

Sola kommune vil med dette komme med noen merknader. Vanligvis fremmer rådmannen en sak for det folkevalgte nivået (i denne type sake, utvalg for oppvekst), og forankrer uttalelsen politisk ved at utvalget vedtar denne oversendt til departementet, med eventuelle endringer. På grunn av den korte tiden som har vært til rådighet, har det ikke vært mulig i denne saken. Høringsuttalelsen må dermed anses avgitt av rådmannen v/barneverntjenesten i Sola kommune. Det folkevalgte organet vil imidlertid bli orientert ved første anledning.

II. Departementets forslag og merknader til forslagene

- (a) Departementet har kommet med en rekke endringsforslag. Rådmannen vil gi merknader til de forslag som synes særlig relevant for barneverntjenesten.
- (b) Forslaget om å lovfeste en rett og plikt for dommere til å melde fra til barnevernet om bekymringsverdige forhold de får kjennskap til under behandlingen av en sak for domstolene, uten å være bundet av taushetsplikten.

Barneverntjenesten i Sola kommune mener:

For at barneverntjenesten skal kunne ivareta sitt ansvar for å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse eller utvikling får nødvendig hjelp og omsorg

til rett tid, er den avhengig av å motta opplysninger fra andre, som i tilknytning til sitt arbeid, får kunnskap om barns situasjon.

Sola kommune kan ikke se at det foreligger reelle hensyn som tilsier at alvorlige opplysninger om barns forhold, som en dommer får kjennskap til i en sak som er til behandling, skal behandles annerledes enn alvorlige opplysninger om barns forhold som ansatte i forvaltningsorganer får kjennskap til.

Gjennom behandlingen av eksempelvis barnefordelingssaker får dommerne også et sjeldent godt kunnskapstilfang om barnets omsorgsbetingelser. Dette kan imidlertid også gjelde i andre saker, særlig tenkes det på straffesaker. Dessuten er dommerne vanligvis godt trent til å vurdere fakta, og dermed godt kvalifiserte til å vurdere om omsorgsbetingelsene er slik at melding til barneverntjenesten er nødvendig og rimelig ut fra hensynet til barnet.

Sola kommune støtter derfor departementets forslag til at dommere, uavhengig av taushetsplikten, har rett og plikt til å melde fra til barneverntjenesten.

- (c) Forslaget om at barneverntjenesten kan opptre som partshjelper i en sak etter barnevernloven.

Barneverntjenesten i Sola kommune mener:

Vår vurdering er at barneverntjenesten stort sett er i kontakt med de bostedsforeldre som ikke har ressurser til å fremme sak med krav om å få stoppet eller innskrenket samvær i forbindelse med mistanke om overgrep og vold hos samværsforelderen. Barneverntjenesten har anledning til å veilede bostedsforeldre om hvordan de skal gå frem for å få endret/stanset samværsordning. Denne muligheten brukes i dag. Så er spørsmålet om dette er tilstrekkelig virkemidler for barneverntjenesten til å sikre at barn ikke blir utsatt for vold og overgrep.

Forslaget vil etter vårt skjønn gi barneverntjenesten en annen rolle enn den barneverntjenesten har i dag. Barneverntjenestens fokus skal være på barnets situasjon og uavhengig av situasjon, vil begge foreldrene ha en eller annen rolle i barnets liv.

Ved at barneverntjenesten eventuelt får endret sin rolle ved å kunne opptre som partshjelper, kan dette fremstå som "å ta parti", og det kan være vanskelig å holde riktig fokus, nemlig å være der for barnet. "Å ta parti" med en av foreldrene, vil kunne medføre store utfordringer i det videre samarbeid med den andre forelderen. Det er viktig for barneverntjenesten at hovedfokuset fortsatt er å sikre at barn og unge har en tilfredsstillende situasjon.

Hvis barneverntjenestens inntreden i saken som partshjelper *derimot "begrenses til tilfeller der barneverntjenesten ut fra hensynet til barnets omsorgssituasjon anbefaler bostedsforelderen å reise sak for å få endret en samværsordning, samt der barneverntjenesten anbefaler samværsforelderen å reise sak for å få overført barnets bosted til seg"* (jf høringsnotatet s. 31), vil en slik adgang på den annen side også være svært verdifullt for barneverntjenesten.

Barneverntjenesten vil gjennom å opptre som partshjelper få ytterligere kunnskap om barnets situasjon og om hvordan partene presenterer seg. Man får et bredere og mer helhetlig bilde ved å følge forhandlingene i sin helhet, i motsetning til å komme inn som vitne, uten kjennskap til hva som er anført eller kommet frem fra partene eller andre vitner. Som departementet riktig påpeker (s. 31) vil det å overvære behandlingen *"kunne ha betydning for barneverntjenestens vitneforklaring ved at den kan imøtegå eller kommentere opplysninger som kommer frem under rettssaken"*.

Selv om partshjelp vil innebære en aktiv støtte til en av partene i saken med hensyn til et ønsket resultat, kan dette ikke være til hinder for at barneverntjenesten i noen saker kan innta et nyansert syn hva angår *premissene* for det resultat (påstand) barneverntjenesten har gitt den ene av partene støtte til.

I dette ligger at barneverntjenesten, også i saker hvor man opptrer som partshjelper, selvsagt må gi akt på kravene til objektivitet og saklighet.

Sola kommune støtter departementets forslag.

- (d) Forslaget om å endre barnevernloven slik at barnevernet gis hjemmel til å iverksette egne tiltak overfor samværsforelder, herunder bruk av tvang

Så vidt en forstår fremmer ikke departementet konkrete forslag på dette punkt, under henvisning til *"at disse spørsmålene er komplekse og forutsetter en bred utredning av forholdet mellom barnevernloven og barneloven"*.

Sola kommune er enig i det, og unnlater å komme med noen synspunkter om dette på nåværende tidspunkt. Spørsmålene, herunder omdefinering av fylkesnemndas mandat, og eventuell etablering av en "family court", er imidlertid meget interessante. Sola kommune vil avvente nærmere utredning før en vil gi synspunkter til kjenne.

- (e) Forslaget om å lovfeste fritak for taushetsplikten i saker der barneverntjenesten avgir vitneforklaring i barnefordelingssaker for retten.

Sola kommune ser positivt på dette forslaget. Det vil gi barneverntjenesten et tydelig ansvar for å bidra med en barnevernfaglig vurdering i barnefordelingssaker.

Med hilsen
RÅDMANNEN I SOLA

Ingrid Nordbø
rådmann

Rune Moen
kommunalsjef – oppvekst

Saksbehandlere:
Barnevernssjef Ingunn Hognestad
Kommuneadvokat Alf Bjarne Høyvik